VIII. évfolyam. Arad, 1893. Február 17. Péntek. 39-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai szétküld:	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7. „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság", főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzekés a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések dija:

Hat h. petit sor egyszer	6 kr	Bélyegdij külön	30 kr
Minden következőnél	4 „	Nyilttér sora	15 „

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Homerule.

Budapest, február 16.

A »homerule« jelszó fog a legközelebbi hónapokban uralkodni a közélet fölött a brit birodalomban s ott oly politikai harczokat fog felkelteni, melyek alig tévesztheti el tartós kihatásukat a kontinens politikai helyzetére is. Magyarországra nézve kettős érdekkel bir a homerule körül vivandó parlamenti harcz, először mert a keleti érdekei által velünk rokon Albionnak közjogi egysége áll a koczkán s továbbá mert a homerule-ügy egész lényege szerint igen élénken emlékeztet Magyarország küzdelmére önállóságának elnyeréséért. Irország ma hasonló helyzetben van, mint aminőben Magyarország volt az 1849—1866. években. Egykor külön állam egészen önálló individualitással, lassanként abszorbeáltatott a brit czentrálismus által, államiságából kivetkőztettetett és a brit birodalom kiegészitő alkatrészévé redukáltatott. Az angol Lusztkandl-ek Irországra vonatkozólag is kieszelték a »Rechtsverwirkung« elméletét s ezt az elméletet tényekre változtatták, midőn az ir autonomiát elkobozták és elérték azt, hogy Irország elküldte követeit a londoni »Gesammtparlament«-be.

De az élő jog a La Manche csatornán tul épp oly kevéssé engedé magát elnyomatni, mint a Lajtán innen. Erősebbnek bizonyult az elnyomók erőszakosságánál és szétpattantotta a bilincseket, melyeket az önkény rakott rá. Az ir nemzetipárt hallatlan nehézségeket okozott a londoni parlamentben; botrányokkal, obstrukczióval dolgozott s megragadott minden alkalmat, hogy egyátalán lehetetlenné tegye a hasznos törvényhozói munkálkodást. Ez az állandó megakadályozása mindennemü parlamenti ténykedésnek lassanként elviselhetlen nyomoruságos állapottá nőtt; egész Anglia megbotránkodva kiáltott fel: Irland elzárja az utját a brit törvényhozásnak. Közben a saját területén folytatta Irland a küzdelmet s jól befütötte a poklot az angoloknak és a brit államnak. Felütötte a fejét az agrár-forradalom. Az angol földbirtokosoknak megtagadták a bérfizetést, a boy cott által kiéheztették azokat a családokat, melyek nem akartak csatlakozni az agrár-forradalomhoz; a féniek dynamittal politikai gyilkosságokat követtek el, a moonlight-összeesküvés tagjait rettenetes agrár-büntények által lettek hirhedettek. Ez volt azon állapot, mely Anglia liberális pártjában felkeltette a gondolatot, hogy a homerule engedélyezése által kell betömni a szakadatlan zavarok forrását Irországban.

Gladstone, a liberálisok vezére jutott a legujabb parlamenti választások után 1892. nyarán kormányra és az első törvényjavaslat, melyet kormánya beterjesztett, az »irish governments-bill« volt, mely hétfő óta az alsóház asztalán fekszik és amely által az ir önkormányzat ismét életbe hivandó lesz.

Teljes állami önállóságot persze, milyet egykoron birt, nem biztosit az ir népnek a Gladstone-féle uj homerule-bill. Az nem lesz az osztrák-magyar dualismus, mely példaképpen lebegett a homerule-javaslat előtt, hanem az a dualismus az, mely Magyarország és Horvátország közt áll fenn. Irország autonomiája kiterjed a beligazgatásra, igazságszolgáltatásra, vallás- és közoktatásügyre; tehát ama határok közt mozog, melyek Horvátország autonomiáját veszik körül. Az irországi bánt alkirálynak fogják nevezni s az irországi tartományi gyülésnek egyenes törvényhozó hatalma lesz mindama kérdésekben, melyek autonomiája körébe esnek.

A londoni parlament épp ugy fog törvényeket hozni, mint a mi országgyülésünk, melyek, amennyiben az ir autonomia körét nem érintik, az egész birodalomra érvénynyel fognak birni, és Irország követei is hozzá fognak tartozni, de épp oly korlátolt szavazati joggal, minővel a horvát képviselők tartoznak a magyar országgyüléshez.

Ez a homerule alaprajza. A kérdés csak az, ha vajjon képes lesz-e Gladstone keresztül vinni a javaslatot gyönge és heterogén többségével?

Belföld.

A polgári házasság mellett.

Budapest fő- és székváros legközelebbi törvényhatósági közgyülésén inditvány fog tétetni, mint értesülünk, arra nézve, hogy a közgyülés helyeslőleg foglaljon állásta kormánynak egyházpolitikai programmja mellett. Az inditványnak tulnyomó többséggel való elfogadását biztositottnak tekinthetni. Tervbe van véve, mint halljuk, hogy a fő- és székváros enunczicziójához való csatlakozásra az országnak többi törvényhatóságait is hivja fel.

A konverziók.

A konverziók eredményének végleges és pontos megállapitása még mindig nem történt meg s még egy pár napra lesz szükség, mig a beérkezett anyag rendezve lesz s az első kimutatások helyreigazittatnak. Az eddig egybeállitott adatok szerint a magyar konverziónál a régi czimleteknek több mint 97%-át jelentették be kicserélésre, ugy hogy mindössze csak 15 millió forintot nem nyujtottak be kicserélésre.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tudósitása. —

— február 16.

Kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Bokross Elek.

Jegyzők: Molnár Antal, Eszterházy Kálmán gr., Horváth Ádám.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Csáky Albin gr., Szilágyi Dezső, Hieronymi Károly, Josipovich Géza, Szilágyi Dezső.

Felolvasták és hitelesitették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Hieronymi Károly megbizó levelét a kolosi kerületből. (Zajos éljenzés.) — Kiadják az állandó igazoló bizottságnak.

Bemutatja a beérkezett kérvényeket. — Kiadják az illető bizottságoknak.

Az igazoló bizottsági előadó bemutatja az igazoló bizottság jelentését a fizetési meghagyásról szóló javaslat tárgyában.

Annak idején napirendre tüzik.

Következik

az állami tisztviselők illetményeiről

szóló javaslat tárgyalása.

Horánszky Nándor ismételten kijelenti, hogy a beszédében hangsulyozott tételeket feuntartja, annyival is inkább, mert még a miniszterelnöknek kétségtelenül sikerült beszéde sem czáfolta meg az általa fölállitott tételek igazságát. A mi az általános vitát illeti, legelőször Darányi beszédével foglalkozik, amelyről az a véleménye, hogy nem a tisztviselők helyzetének javitása e javaslat czélja, hanem amiként ezt Darányi interpretálta, a tisztviselők megvigasztalása. Legnagyobb ok a megvigasztalásra, hogy a javaslat a legrosszabb esetben érintetlenül hagyja a fizetéseket. A második vigasztalás, hogy ez a javaslatnak az első lépése. Ugy hát amilyen gyönge az első, épen olyan ez a második ok is, mert ugyan mikor fogja a kormány az adott körülmények között megtehetni az adott lépést? Veszedelmes dolog felkorbácsolni az aspirácziókat s aztán azzal igyekezni azokat elsimitani, hogy majd következik a második lépés. Kénytelen ezuttal az igazságügyminiszter beszédével is foglalkozni, mert szóló Polonyi inditványát magáévá teszi. Szilágyi azt mondta, hogy az előléptetés sehol sem akkora mérvü, mint a középfoku hatóságoknál. Ez igaz, de csak ez időszerint, mert az intézmény még fiatal, de amint bekövetkezik a megállapodás, azonnal be fog állani a stagnálás s a most földicsért előléptetés nagyon, de nagyon meg fog csappanni. De ezenkivül hangsulyoznia kell, hogy de bizony igaz az az állitás, amely szerint a birói fizetések nincsenek ugy megállapitva, hogy azok egyenletesek legyenek és maradjanak. A javaslat jelenlegi intézkedései mellett be fog következni az az állapot, hogy ugyanabban a rangosztályban az egyik birának több fizetése lesz, mint a másiknak. Polonyinak igaza volt, amidőn szóba hozta a birói fizetések leszállitását. Nagyon veszedelmes, ha a birói függetlenséget bármily kis mértékben is alterálják. Szól ezután a miniszterelnök legutóbbi beszédéről, amely szerinte is rendkivüli szellemes és nagyon élvezetes volt, csak hogy az nem a javaslat indokolását, hanem azt czélozta, hogy a szellemes beszéddel a javaslat hiányát eltakarja. Hogy szólóval szemben Wekerle nem követ, mint szóló, időszerinti, hanem állandó politikát csinál, ezt a szóló örömmel veszi tudomásul és csak növeli benne a várakozást Wekerlével szemben, de föuntartja magának a jogot, hogy idővel majd figyelmeztesse Wekerlét: e várakozásokat kielégitette-e, vagy nem? Wekerle nem mondot

igazat, amikor a javaslatot humanusnak vallotta. Humanus ez a javaslat nem lehet, ha éppen a kisebb fizetésü hivatalnokokat ignorálja. Másik szempont: az állások felbecse s a munka nagy értéke s ehhez képest is kellett egyes állásokat honorálni. Hát akkor a tanárok miért maradtak az eddigi állapotban, holott állásuk fontosságát senki sem vonta kétségbe. Elismeri, hogy a mi pénzügyi helyzetünk ennél a három milliónál többet nem adhat a tisztviselőknek, de azt méltán elvárhatja mindenki, hogy a mi telik, azt egyenletesen oszszuk föl és ne juttassunk ebből legtöbbet a nagyobb állásuaknak. És ezt rosszalja legkivált a javaslatban. Mert a javaslat nyilván mutatja, hogy azok az állások jártak a legjobban, amelyek legközelebb állnak a forrashoz, már t. i. a jó és nagyobb állások. A ki pedig a tüztől távolabb, vagyis kisebb állásban van, az a dolgok szomoru sorja szerint fázhatik. Ennek bizonyitására utal azokra az összegekre, amelyekkel az illetményeket az egyes rangosztályokban megjavitották s konstatálni kivánja, hogy mentől magasabb valamely rangosztály, aránylag annyival nagyobb a reá forditott emelés. De ha csak igy a rangosztályok között volna meg ez a sajnálatos diferenczia! Magukban a rangosztályokban is ilyen nagy az aránytalanság, mert nem egyszer azt találjuk, hogy ugyanabban rangosztályban az egyik branche nagyobb emelést kap, mint a másik. Mindez azt mutatja, hogy ebben a javaslatban semmi logika sincs s hogy teljesen indokolt annak átdolgozása. Ajánlja határozati javaslatának elfogadását. (Helyeslés balfelől.)

Eötvös Károly rekedtsége miatt csak röviden akar szólni, bár szeretett volna hosszasabban foglalkozni ugy a vita folyásával, mint a miniszterelnök szombati beszédével. Wekerle azt tartja, hogy ez a javaslat a lehető javaslatok közt a legjobb. Szóló arról van meggyőződve, hogy a javaslat egy félre nött elmének a szüleménye. Furcsának tünik fel előtte, hogy az előadó a külföldre hivatkozott. Az a baj, hogy nem a magunk szokásaiból, történelmünkből meritenek érveket, hanem a konversations lanconból. Mindaddig, mig közigazgatásunk megjavitva nincs, időelőtti rangosztályba kényszeriteni a tisztviselőket. Az igéret az volt, hogy javitunk a tisztviselők helyzetén, de sem a tisztviselők, sem ők nem gondolták, hogy ez a javitás: a rangosztályozás lesz. Határozati javaslata tulajdonképen azt czélozza, hogy egy kerek öszeget a tisztviselők fizetés-javitására igenis megszavaznak, de nem ilyen rendszerben. Tagadja a miniszterelnök, hogy e rendszernek köze volna a bürokrácziához. A magyar nemzet alkotásai közt ilyen rendszer soha helyet nem foglalt. Igenis be akartak csempészni, de az soha nem sikerült. Nagyon kivánatos volna, hogy a hivatalnokok czimzését eltörüljék. Ezért fogja ő inditványozni a részletes tárgyalás során, tiltsa el a miniszterelnök a hatóságok czimzését. A méltóságos tanácsos ur helyett elég volna a tanácsos ur czim, a kegyelmes miniszter helyett miniszter ur. Ma annyiféle világi és egyházi czimzéseket használnak, hogy sok. És most azt kérdi az előadóktól, vajjon ez is a franczia forradalom nemes vivmányai közzé tartozik-e.

A rangosztály szót felakarják cserélni a dijosztály szóval. Ám szólónak nem a szó, hanem a rendszer ellen van kifogása. Ismételten határozati javaslatát ajánlja elfogadásra.

Wekerle miniszterelnök ama ellenvetésekre kiván reflektálni, a melyeket Horánszky a birákra vonatkozólag felhozott: azt mondva, hogy a közepes állások rosszul, a magasabb állások nagyon jól vannak dijazva. De kihagyta a birák husz perczentjét, kihagyta a törvényszéki elnököket, a kik magasabb rangosztályba léptek elő. Konstatálhatja a miniszterelnök, hogy az igazságügyminiszter ugy a vidéki, mint a fővárosi birákat egy rangosztályba kivánta sorozni s csupán egyes birákat akart jobban dijazatni. De hiszen Horánszky kiindulási pontja. Ő a mai fizetési rendszert aranyosnak, ugy szólván noli me tangerének tartja. Pedig az nem áll. A kormány nem tarthatta fel azt a régi álláspontot, hogy például a miniszteri titkári állásra csak vagyonos embert emeljen. Nem; de biztositani akart e fontos állásnak jó fizetést és ezért az aránytalanság, a melyet Horánszky felpanaszolt. A kormány nem rangot, hanem fizetést akar szabályozni. Nem áll az, mintha a postások helyzete rosszabbodott volna. Hivatkozott Horánszky a fogyasztási adó tisztviselőkre. De nem szabad a fogyasztási adó tisztviselőket parifikálni a többi adótisztviselőkkel, a kiktől magasabb kvalifikácziót kivánunk. Horánszky tétele az volt, hogy a kisebb tisztviselőt rosszul, a nagyot jól honoráljuk. Holott ha az illetményeket vizsgáljuk, kitünik, hogy a magasabb rangosztálynak fizetés-javitása 790, mig a kisebb alkalmazattaké 14%. A miniszter álláspontja az, hogy a törvényjavaslattal a tisztviselők fizetés-javitását befejezetteknek nem tekinti. A miniszterelnök soha sem tüntette fel rózsásnak a pénzügyi helyzetet s mindenkor hangsulyozta, hogy a fizetés-emelést ne az igények honorálásához, hanem a pénzügyi helyzethez szabják.

Eötvös Károly felszólalása inkább argumentumokban bövelkedvén, röviden reflektál csak rá. A demokracziát nem Eötvös szerini kell keresztül vinni, hanem össze kell kevernt a foglalkozás-nemeket. Mert jönnek a tanárok és azt mondják, mi neveljük a jövő nemzedéket, tehát minket kivételes állás illet meg. Aztán jönnek a történet tudósok és azt mondják, mi őrizzük a nemzet kincsét, minket kivételes állás illet meg, jönnek a birák és azt mondják, mi vagyunk a jogrend, minket kivételes állás illet meg s végül jönnek a pénzügyminiszter hivatalnokai, a kik azt mondják, hogy az állam fenntartásához a multban pénz kellett, az kell a jelenben, kell a jövőben: ezt a pénzt pedig ők szerzik meg, tehát őket illeti a kivételes állás. (Tartós, zajos derültség.) A javaslatnak az adminisztrácció terén is meglesznek a maga kiszámithatatlan előnyei s ezért azt még inkább ajánlja elfogadásra. (Zajos, hosszantartó helyeslés jobbról.)

Horánszky Nándor félreértett szavait igazitja helyre.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter: Reflektál Horánszky beszédjének első részére s ismételten védelmébe veszi a birói fizetések rendezésében követett rendszert.

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósitást.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 770.2 mm., délután 2 órakor 769.5 mm. **Hőmérsék:** reghel 7 órakor C° + 0.5. délután 2 órakor C° + 5.3. **Szél iránya és ereje:** reggel 7 órakor K. 4. délután 2 órakor DN. 3. **Felhözet:** reggel többnyire derült, délután derült. **Csapadék** az utóbbi 24 órában: 0 miliméter.

Vizjelzés.

1893. évi február hó 16-án reggel 8 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, marosi vizállás és jégvastagság.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás	Jégvastagság
			czentiméterekben	
Branyicska .	— 1°	borult	— 16	24
Soborsin . . .	— 1°	derült	— 22	37
Radna	+ 1°	derült	+ 37	36
Arad	0	derült	— 92	45
Makó	— 2°	derült	— 3	40

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. február 16.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 17. —

Derült. — Száraz. — Hősülyedés. — Éjjeli fagy.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . . . 24 korona = 12 frt — kr
Fél évre . . . . . 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 6 korona = 3 frt — kr.
Egy hóra . . . . . 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre . . . 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre . . . . 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre . . 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb dijak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának (**„Aradi Nyomda-Társaság“**) küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.“

HIREK.

Február 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Donát. — Protestáns naptár: Donát. — Izraelita naptár: Adur. — Görög-keleti naptár (február 5.): Agota. — A nap kél 7 óra 3 perczkor, nyugszik 5 óra 25 perczkor.

TÁRCZA.

— Február 17. —

A mesterséges esőről.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Mióta az az emberiség sorsa, hogy arcza verejtékével keresse kenyerét, azóta folyton küzdésben áll a természettel. Téli szokatlan kemény hideg, száraz esőtlen nyár, időnkivüli nagy esőzések, sáskák, hernyók tömeges föllépése mindegyre aggodalomba ejtik az embert. A sáskákkal, hernyókkal s több efféle csapással még könnyen elbánik az ember; egyszerüen pástétomot csinál belőlök, s gyomrába kebelezi azokat, kik betevő falatját megsemmisitették, de kevésbé boldogul az időjárással. Borzasztó károkat okoznak a szokatlan hideg telek; az 1709-iki hideg télen déli Francziaországban elfagytak a narancs- és czitromfák. az 1887-iki nagy télen Aradmegye több helyén vén diófák semmisültek meg a szokatlanul hideg télen, s valószinüleg a mostaninak is meglesznek következményei, de végre is az ily bajok csak részlegesek; s más uton a kemény télnek jó következményei is lehetnek. Egészen másképen vagyunk a nyári időjárással, nyár alatt értve a tavasz aequinoctiumtól az őszi aequinoctiumig terjedő időszakot. Mi Magyarországon nagyon jól ismerjük a májusi esők becsét; s a magyar nép gondolkozásmódját leghivebben visszaadó költőnk, Jókai igazán magyar gazdához illő bókot mondott Rudolf trónörökösnek, mikor őt üdvözölte, mint a ki meghozta a májusi esőt. A májusi esők elmaradása szülte az 1863-iki inséges évet, mikor az Alföld annyi lakója földönfutó lett, mig más része egész rákövetkező télen át koldult, ezer szerencse, hogy volt kitől. Még sokáig busultunk a Tisza mocsárai után is, mert attól tartottunk, hogy megszükül az Alföldnek különben sem dus csapadéka.

Könnyü a taliánnak vagy hollandusnak; amaz csatornákat huz s földjét szépen megöntözi, mert kapával müveli, tehát nem igen nagy. A hollandus meg a fölösleges vizet vezeti el, s azután szépen nagyra nől a krumplija. De mit csináljon az alföldi kis gazda vagy nagy birtokos, miután tavaszszal annyi a vize, hogy majd bele ful, nyáron meg minden kis vizér kiszárad, a vizi malomból megint csak a száraz vagy szélmalomra szorulnak, legtöbb helyen pedig pataknak nevezhető vizér sincs.

A szegény gazda összeteszi kezét s várja az Eg áldástá; a templomban a hivek buzgón imádkoznak az ég Urához s igen sokszor van is sikere. De mi történik. ott hol nem tudnak ily buzgón imádkozni: A délafrikai néger, az indiai Bráma-hivő az esőcsinálóhoz folyamodik; az esőcsináló vagy csinál esőt, s akkor busásan megfizetnek neki, de ha tovább tart a szárazság, őtet nem engedik el szárazon, s az is vigasztalás a szegény embernek, hogy ha mérgét kitöltheti.

Hát még Amerikában. Itt szépen elmondják a tudósok, hogy a növényzet neveli a csapadékot, ha tehát egy pusztát, melynek emberemlékezet óta soha sem volt dus növényzete, be lehetne ültetni, az eső rendes vendég lenne. Csak az a veszedelem, hogy dus növényzetet produkálni csapadék, vagy egyáltalában viz nélkül, lehetlen; hogy öntöznek meg egy akkora sivatagot, mint a Llanos estacados Uj Mexikóban, mely területére nézve alig kisebb Magyarországnál s alig van számbavehető folyója. Azért a gyér növényzetü területet csakis legelőknek használják, eke alá vett föld nem létezik.

De nem azért amerikai az amerikai, hogy előtte lehetetlen legyen. Kutat, terveket készit, számol s teljesen meg van győződve róla, hogy nyitját kezében tartja: csakhogy miután az indiai esőcsináló sem csinál esőt üres marokkal, neki is pénzre van szüksége, nem saját maga, hanem költséges vállalata részére. A kormány fázik a vállalat költségeitől, al-

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Február 19. Bianchi Bianka, Bürger Zsigmond és Tárnay L. ha gversenye (Krispin-terem.)

Február 19. Az aradmegyei takarékpénztár közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 21. A borosjenői takarékpénztár közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 26. Az aradi légszeszvilágitási részvénytársulat közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 26. Stavenhagen Bernát hangversenye (Fehér Kereszt.)

Marczius 5. Az arad-hegyaljai szőlőtelep szövetkezet közgyülése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi kamara.)

Márczius 5. Az aradi első takarékpénztár közgyülése délelőtt 10 órakor.

— **Személyi hir.** Institóris Kálmán főjegyző tegnap reggel Temesvárra utazott, hogy a honvédségnek a várban leendő elhelyezése ügyében a hadtestparancsnoksággal értekezzék.

— **A hivatalos lapból.** Mint a hivatalos lap irja, Ő felsége Keleti Nándor nyugalmazott erdőfelügyelőnek, érdemei elismeréseül, a főerdőtanácsosi czimet díjmentesen adományozta.

— **Husz ember tüzhalála.** A német-peregi katasztrófa ügyében ujabban a következő részletek jutottak a legilletékesebb helyről tudomásunkra. Téves volt az az értesülés, hogy a szerencsétlenséget előidézett petróleumos hordó a különálló söntésben lett volna elhelyezve, mert mint a vizsgálat kideritette, a hordó magában a korcsmahelyiségben állott s teljesen el volt földve és be volt dugva. A baj keletkezésének okára nézve megejtett vizsgálat eredménye föltétlenül igazolja első hirünkben hangoztatott azon feltevésünk helyességét, hogy a hordóból kiszivárgott petróleum egy eldobott égő gyufaszáltól fogott tüzet. Az alacsony korcsmahelyiség igen szük, s benne mintegy 120 ember volt a szó-szoros értelmében összezsufolva. Kétségtelen, hogy Ladiszláv Jánost vétkes gondatlanság terheli a hordó tüzveszélyes elhelyezése miatt, de a gondatlanságáért már nem vonható felelősségre, mert ő is egyike a vész áldozatainak. Ladiszláv János már a szerencsétlenség pillanatában kimenekült a lángok közül, de kint eszébe jutott bentmaradt 50 frtja s visszarohant érte az égő házba. Sem pénzét, sem magát nem sikerült ujra megmenteni. A halottak közt van egy házaspár, mely után öt apró gyermek maradt teljesen egyedül, árván. Mészáros Tivadar kir. alügyész, ki a helyszinéről tegnap Aradra hazaérkezett, befejezte a vizsgálatot s a további büntető eljárás beszüntetését fogja inditványozni, mert az egyetlen ember, a kit a szerencsétlenség okozásáért a felelősség terhel, életével fizette meg a gondatlanságát. Német-Peregen a rémület, — mely a szerencsétlenség nyomán keletkezett, — még most is általános. Tegnap már meg lehetett állapitani, hogy nem tizen, hanem huszan sebesültek meg sulyosan. Azoknak a számát, akik csak könnyebb sérülést szenvedtek, nem lehetett még megállapitani. Mostan már nyilvánvaló, hogy egész családok bennégtek. Német-Pereg lakói kétségbeesetten állják körül a rettenetes katasztrófa szinhelyét, rettegve várván azt a pillanatot, mikor a romok közül egy-egy szénné égett, eltorzult holttestet vonnak elő, amelyről nem lehet tudni, kinek a családjához tartozott. A német-peregi családok legnagyobbrészt nem magyar eredetűek; Csehországból vándoroltak be. Vallásra nézve mind reformátusok. Becsületes, józan, munkásnép ez, a mely a nemzetiségi kérdésről nem tud semmit. Mindnyájan jó hazafiak, a mit legjobban illusztrál az a tény, hogy jól beszélnek magyarul.

— **Dohánybeváltás Aradon.** A dohánybeváltás, melynek befejezésére tegnapi nap volt kitüzve zárhatáridőül, még egyre tart. A termelők jelentékeny része most szállit, ugy hogy a beváltás még a jövő hét közepéig bizonyosan eltart.

— **A szabadságharczi emléktárgyák orsz. muzeuma** részére legutóbb következő adományok folytak be: Petrovics Arzen kir. mérnök az épitkezési alaphoz 30 frt, Jankó Mihály 3 frt, Steinfeld Vilmos dr Budapestről 2 frt, Dömötör László tanár 2 frt, Hunyadi János arad-szt-mártoni plébános 10 frt, mely adományok vételét köszönettel igazolja a bizottsági pénztáros.

— **Védekezés az árviz ellen.** A hadügyminiszter az utászoknak s a honvédelmi ker. parancsnokoknak meghagyta, hogy a legénységet árvizveszély esetén azonnal rendelkezésre adják. A keresk. miniszter elrendelte a posta- és távirdahivataloknak árvizveszély esetén állandó szolgálatot berendezni s az árvizes ügyeket azonnal továbbitani.

— **Községi tisztujitás.** Ménes és Kladova községekben — irja levelezőnk — f. hó 15-én ment végbe a tisztujitás Csukay Sándor járási főszolgabiró vezetése mellett, a legszebb rendben s a községi lakosság teljes megelégedésére. Ménes községben biróvá egyhangulag Drjágos Gyorgye, adószedő esküdttté Demsorán Nikolae, tanács-esküdttté Mos Mihály választatott meg, Kladova községben pedig biróvá Daszkal Jefta, adószedő-esküdttté Muth Juon, tanácselnökké Styeff Petru. A választás után a községi lakosok megjelenvén Csukay Sándor főszolgabiró előtt megköszönték irányukban tanusitott, jóindulatát és páratlan igazságszeretetét, azon örömüknek adván kifejezést, hogy a megejtett választás a község érdekében az egész lakosság óhajának megfelelőleg teljes megelégedésükre eszközöltetett.

— **Orvosválasztás.** Az aradi kerületi betegsegélyző pénztárnál megüresedett két orvosi állásra az igazgatóság pályázatot hirdetett, mely a mai nap folyamán járt le. Négyen nyujtották be kérvényüket, névleg Werner Miksa dr, Herz Andor dr, Demján János dr és Reiner Mór dr Gyorokról. A ma megejtendő választás alkalmával mind a négyen kandidálva vannak. Legtöbb kilátása van az állás elnyerésére Werner Miksa dr és Herz Andor drnak.

— **Jótékonyság.** A Neuman testvérek czég tisztviselőkara következő levél kisérete mellett 16 frtot küldött a szegény tanulókat segélyző egyesületnek. Méltóságos Hauser Károlyné urnőnek, mint a szegény tan. segélyező egylt. elnökének Aradon. Alólirott tisztviselőkar hivatalitársuk korán elhunyt nejének, megboldogult Stepper Edének elhalálozása alkalmából gyüjtést rendezve, egy koszoru megvétele után fennmaradt 16 frtnyi összeget azon kérelemmel származtatja át Méltóságodnak, miszerint ezt az éhező iskolás gyermekek segélyezésére forditani méltóztassék." Vásárhelyi Juliska urhölgy jó szive sugállatait követve a Salacz Gyula kir. tan. és polgármester urtól kapott szivarvégeket oly ügyesen és hasznosan tudta értékesiteni, hogy azokért 15 frtot kapott, mely összeget a szegénytanulók nyomorának enyhitése végett nekem volt szives átadni. Midőn az emlitett igen tisztelt tisztviselőkarnak és Vásárhelyi Juliska urhölgynek a szegény iskolás gyermekek nevében ez uton is hálás köszönetet mondok tisztelettel ajánlom szegényeinket a könyörületes szivek figyelmébe és pártfogásába. Hauser Károlyné, egylt. elnök.

— **A három éves önkéntesek.** Azok, akik nagyon megszeretik előre a katonai életet s mielőbb bele akarnak öltözködni a takaros katonai mundérba, azt az idén is meg tehetik. A 33-ik gyalogezred parancsnoksága ugyanis értesiti a városi hatóságot, hogy azok az ifjak, kik még nem tartoznak a kiirott védkötelesek közzé, de eléggé kifejlettnek érzik magukat testileg, a szolgálatba lépés iránti kérvényöket beterjeszthetik a katonai ügyosztályhoz, október 1-én való bevonulással.

— **Körállatorvos-választás.** Uj-Szent-Annán — irja levelezőnk — e hó 14-én tartották meg a körállatorvos-választást Csukay Gyula járási szolgabiró elnöklete alatt. Négy pályázó jelentkezett, kik közül Martin N. varjasi állatorvost választották meg.

— **A plébános ur szakácsnéja.** Ezen a czimen a jó vidéken egy ócska német bohózatot szokott időnkint élvezni a n. é. müpártoló közönség. Egyik levelezőnk tudósitása szerint megesett, hogy ez a szinpadi probléma az életben is testet öltött. A legjobb magyar élczlap, a „Borsszem Jankó", valamelyik közelebbi számában irásban és képben ad oculos demonstrálta, hogy miért is nem kell a papoknak a polgári házasság? Mert fölösleges. Akárki lássa ama jól táplált pater locit az ő „családi körében" közepette, körülrajzolva pozsgás csemetéktől, miközben a „gazdasszony" boldog lelki nyugalommal strikkol: be kell ismernie, hogy a „B. J." parokhusának valóban semmi szüksége sincs az uj törvényre. Am az is egészen természetes, hogy ez az istentelen rajzolat mélységes megbotránkozást keltett az alsóbb klérus körében. Többek között egy kis alföldi mezőváros lelkij atyja meginditványozta az olvasókörben, hogy tiltsák ki onnét a „Borsszem Jankót." A választmány mégis kegyelmesebb volt s egy negyedévi határidőt adott a „Borsszem Jankó"-nak s ha ezen fertály alatt ismétlésbe esnék a papok „családi szentélyének" bolygatása körül, akkor az olvasókör majd kizárólag fog felette határozni. Egyben kijelentette a haragos plébános, hogy a „Borsszem Jankó" szerkesztőjét, tekintet nélkül az Apponyi kisfaludystasága körül szerzett érdemeire, e'gy házi átokkal sujtja. Ezen irodalmi esemény folytán most az egész község azon tünődik, miért érezte magát annyira találva ama pogány képes ábrázolat által a haragos plébános ur?

— **Megfojtott özvegyasszony** czimen ugy a helyi, mint a fővárosi lapokat is bejárta az a hir. hogy Ménes községben özv. Scharf Lajosnét meggyilkolták. Mint ménesi levelezőnk irja, a szenzációs eset nem község területén történt, minthogy ott özv. Scharf Lajosné nevezetü asszonyt egyáltalán nem ismernek.

— **A laczfalusiak a királyhoz.** Lukácsiu László, a szegedi államfogházban ülő oláh iz-

---

kudozik, de végre bele megy. Ily vállalat volt legutóbb a Llanos estacadoson Dyrenforth tábornok esőcsinálói kisérlete. Az egész nem volt eredeti terv, Európából származott, de hány jó gondolat maradt parlagon a vén Európában; Amerika dicsősége, hogy egyet-mást megmentett belőlök.

Le Maout franczia gyógyszerész ugyanis tanulmánytárgygyá tette a nagy csatákat s arra az eredményre jutott, hogy legtöbb nagy csatát roppant zápor követett; hogy éppen a francziára ne támaszkodjunk, jól tudjuk mi is, hogy a mohácsi gyászos emlékü csatának óriási zápor vetett végett, e miatt dagadt meg a Csele patak is, melyben II. Lajos halálát lelte. Alig hanem igy történt a catalauni csatában is, hol Attila s a nyugati birodalom vivta a döntő csatát. A magyar Vnézai erről igy ir: „Egy patak, mely előbb oly vékony volt, hogy egy hajszál is föltarthatta volna, valóságos séddé nőtt", természetesen szerinte a leöltek vérétől. Különben a catalauni csata, hol nem ágyuztak, nem illik az esőcsinálás tervébe. Az ő elméletök szerint a nagy zaj, a levegő mesterséges megrázkódtatása képes esőt előidézni. És az eredmény egyelőre Dyrenforth tábornoknak adott igazat. Ő fölszerelte magát ágyukkal, léghajókkal s papir sárkányokkal, hogy mint egy Illés próféta megáztassa a Llanos estacados árva földjét. Először ágyukat süttetett el, s az eredmény meglepő volt, egy pár óra mulva bekövetkezett az eső. Azután léggömböket bocsátott föl, melyek dynamittal voltak megrakva, s egy gépmü következtében a dynamit a levegőben fölrobbant. Erre éppen bámulatos eső következett be, s oly mély vizmosásokat vájtt milyenekre ember-emlékezet óta nem tudtak visszamenni. A sárkányokat a szél széttépte s igy velök kisérletet tenni nem is sikerült.

Egészben véve tehát a terv jól ütött ki, de a tudósok nem nyugszanak meg benne; mert, a mint igazok is van, azt állitják, hogy viz nélkül nem lehet eső; s igy a Llanos estacadoson Dyrenforth tábornok kisérlete nélkül is lett volna eső. Mert a hang magában nem tartalmaz párákat, s egészen tisztában még mai nap sincsenek azzal a számos körülménynyel, mely az esőt előidézi. Ezen elméletekkel számol be a Budapesti Szemle január és februárinsi száma, mely éppen ezért megérdemli az elolvasást, minthogy az elméletek benne sokszor tanulságosak.

Laukó Albert.

gató érdekében, volt egyházi hivei, több mint kétezer aláirással ellátott kérvényt küldtek el posta utján a királyhoz. A kérvényben elmondják, hogy Lukácsiu é l e t ü k b o l d o g s á g a volt, de ezt nem akarta türni a z s a r n o k p o l i t i k a i rendszer s kiragadták öt körükből. Azután a memorándum tartalmának igaz voltát bizonyitgatják. Majd előadják, hogy a debreczeni törvényszék egy évi államfogházra itélte öt, a mely itélet persze igaztalan s azért kérik, hogy a király kegyelmezzen meg Lukácsiunak s adja öt vissza nekik, a laczfalusiaknak.

— **Adomány**. Az aradi ipar és népbank részvénytársaság 25 frtot adományozott a városi árvaházalapra.

— **Országos vásárok**. B é k é s-Csabán a legközelebbi országos vásár február 24., 25. és 26-án tartatik meg, és pedig : feb. 24-én szarvasmarha, sertés, juh stb., feb. 25-én a lóvásár, feb. 26-án a belső kirakodó vásár veszi kezdetét. S z a r v a s o n a marhavásár 24-én, a kirakodó vásár 25-én tartatik meg.

— **Névmagyarositás**. F ü l e s Mihály aradi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének „Földesi"-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kintornás család**. Nem népszinmü három felvonásban dalokkal és tánczczal, hanem egy elvetemült asszony raffineriája többrendbeli lopással. Ez a tény. B l a n k Henrík a r a d i kintornás, magyarul verklis mesterember, mi ugyan foglalkozásnak egy csöppet sem előkelő, de nem is praktikus, különösen akkor nem, mikor az embernek még hozzá kikapós felesege is van. Blank Henrikné pedig az. Megugrott a szeretőjével egy veröfényes téli napon, s a visszatérésről hallani sem akart. Az ura „csalogatta csemegével Muczi éltepárját, kinek lebke szellő lebegtette rongyoló ruháját." Az asszony a helyzet magaslatán állva, hajlandónak nyilatkozott visszatérni, de csak azon föltételek alatt, ha az ura 500 pengő forintokat deponál becses egészsége további istápolására. A szegény verklis, kiben az asszony ballépése daczára is forrt az oldalborda szerelem, meg is tette a kérést és egy 500 frtról szóló betétkönyvet zónáztatott az aranyos kis feleség fészkébe. Blank mama visza is jött urához. De hát kutyából nem lészen szalonna, — tartja a közmondás — és igaza is van. Az asszony ismét kezdett kikapi lenni, s fogott magának vigasztalót egy tenyeres-talpas vaggon-gyári munkás személyében, kivel a pénzből 395 frtot el is dorbézoltak, holmi családias jellegü czé-czók alkalmával. Szegény Blank nem nézhetvén eme pénzügyi inkorrektséget, külön lakásba költözött, elvivén oda egy darab tulajdon felszerelt ágyát. S most még a bünös asszonynak állt feljebb, ki feljelentette az urát, mint a ki az ő butorait — ellopta. Ezen a czimen aztán meg is látogatta urát uj lakásában, s annak távollétében — totum pro parte — a szoba összes butorzatát kiköltöztette. Az ügy most tárgyaltatik a kihágási biróság előtt.

— **Vakmerő rablás** történt a napokban Hannoverben. D e h n h a r d elökelő órás üzletében egy ur, a ki magát B r a s k e n e k nevezte, azzal lépett be, hogy a neje számára órát akar venni s kérte az órást, hogy nehány szebb női órát küldjön a lakására kiválasztás végett. Mikor Dehnhard az órákat összedte, az idegen revolvert rántott elő s haromszor rálött. Dehnhard sulyosan megsebesült s bizonynyal nem lett volna képes megakadályozni a rablást (mert kétségkivül ily szándéka volt az állitólagos Braskenak), ha a segédje egy mellékhelyiségből ki nem rohan a lövések zajára. Iszonyu küzdelem fejlődött ki az óráslegény meg a rabló közt s végre a legénynek a saját revolverét sikerült a rablóra sütnie, a ki erre összeesett. A sebesült rablót a kórházba vitték, a hol valószinüleg meghalt, a nélkül, hogy valódi nevét megmondhatná.

— **A kártyajáték nyomorultja**. Lapunk tegnapi számában irtuk meg, hogy Monte-Carlóban ismét két szerencsétlen játékos vetett véget az életének. Most ismét egy ilyen kártyajátékosról kell hirt adnunk, a ki a zöld asztalnál elvesztette vagyonát és lelki nyugalmát: A szomoru eset véletlenül nem Monta-Carlóban történt, hanem Berlinben. Egy odavaló nagyiparos, a kinek a vagyonát félmilliónál többre becsülték, néhány kereskedővel három napon és három éjen át folyton kártyázott. Ez alatt több, mint 600,000 márkát vesztett. Egy ügynök, a ki a játékban résztvett, egymaga 120,000 márkát nyert. A kereskedő a nagy veszteség után eltünt Berlinből ; rokonai attól tartanak, hogy a szerencsét len játékos öngyilkosságot követett el. A vagyonnak csak nagyon kis része maradt meg a melyet a kereskedő kiskoru gyermekei számára foglaltak le.

— **A bot divatja**. A legujabb párisi divatforradalom az elavult sétabotokot söpri el a föld szinéről. Eddig vékony, kedves, apró sétapálczák voltak divatban s az igazi gavallér olyan botot viselt, hogy az orv szándéku legyeket is csak részletekben üthette véle agyon, a legujabb divat azonban olyan sétabotok hajnalát jelenti, melyekkel a mellékutczákban is biztonságban érezheti magát az ember. Az uj botok háromtól tizenkét kilónyi sulylyal divatosak, vastagok és ólommal vannak bélelve. Hogy valaki felnött korában elegánsan tudja viselni és sulya alatt le ne roskadjon : már gyermekkorában nevelni kell hozzá, mint a hogy Perózes — anyja parancsára — eleinte egy kis borjut vitt fel a hegyre és később — — ereje együtt növekedvén a borjuval — az ökröt is fel tudta czipelni. Mert a modern bot annál elegánsabb, mentül nehezebb s a satnyuló ifjuság (mely annál elegánsabb, mentül könnyebb) nem igen fog vele megbirkózhatni ha nem nevelik reá.

— **Gyermekgyilkosság**. Hétfőn este Budapesten két uriember a Ferencz József-rakparton azt vette észre, hogy valaki valami tárgyat dob a Dunába. Zajt csaptak. Az összegyülekezett nép a Dunába dobott csomagot kihalászta s benne egy pólyás gyermeket talált. Az eset szinhelyéről a sötétben egy alak elrohant, de elfogták. P e d r a c s e k József napszámos volt. A rendőrségnél azt vallotta, hogy a gyermeket nem ő, hanem szeretője, L i c h n e r Anna 19 éves napszámosnő dobta a Dunába, az ő jelenlétében ugyan, de ellenzése daczára. A detektivek a leányt este lakásán letartóztatták. Tettét beismerte s mentségeül azt hozta fel, hogy a gyermek miatt nem birt keresethez jutni. A kis holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték, az anyát átadják az ügyészségnek.

— **Ezeréves emberkéz a szemétben**. A párisi rendőr prefekturának nehány nap előtt azt jelentették, hogy egy szemétkocsin egy emberi kezet találtak, a melyet a könyökizület táján vágott le valaki. A nyomban megejtett vizsgálat kideritette, hogy a talált kéz már nehány ezer éves. Gróf de la Panouza mumiagyüjteményéből származott, a ki a rue Fabert-utczában lakik. A kezet a gróf Egyiptomból hozta 1842-ben. Egy szolga törött gyermekjátékkal együtt tévedésből a szemétládába dobta és ugy került a szemétkocsiba.

— **Pályázatok**. A dárdai kir. járásbiróságnál irnoki állás 4 h. a. A siklósi kir. járásbiróságnál segédtelekkönyvvezetői állás 2 h. a. A székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnál irnoki állás 4 h. a. Az orosházai kir. járásbiróságnál albirói állás 2 h. a. A pozsonyi kir. itélőtábla kerületében 4 joggyakornoki állás 2 h. a. A dévai kir. törvényszéknél tetekkönyvi átalakitó dijnoki állás 3 h. a.

— **Apró hirek**. Z s i d á n egy Nutz Turkás nevü embert a felesége fejszével agyonütötte. A gyilkos asszony azután a kutba ugrott, de kimentették és átadták a zilahi törvényszéknek. — K i s s z i g e t b e n e hó 13-án hat ház leégett. A tüz ugy támadt, hogy Szalai József reggel négy órakor az istállójában a petroleumlámpát földöntötte s az égő kőolaj meggyujtotta az alomszalmát. A kár 2000 frt. — K r a k ó b a n Zbyscewski hadapród a fegyverével agyonlötte magát, mert megbukott a vizsgálaton.

—x— **A fejfájás ellen**, melyet emésztési zavarok (székrekedés) idéztek elő, számtalan ajánlat s elismervény tanusága szerint, Brandt R i c h a r d gyógyszerész v a l o d i svájczi labdacsa (egy dobozzal 70 kr. a patikában) 12 év óta a legbiztosabb, legkellemesebb s legalkalmasabb szernek bizonyult. Főraktár : Török József patikája Budapesten, Király-u. 12.

Gyászrovat.

Fischi Pálné elhunytáról részvéttel vettük a következő gyászjelentést : Fischi Pál saját, valamint gyermekei : Ilona férj. Bukovetz Pálné, Lujza férj. Gásza Béláné, Ferencz, Béla, Anna, Gizella és Juliska, vejei Bukovetz Pál és Gásza Béla, unokái Bukovetz Valeria, Ervin és Leona, sógora Drummel Ferencz és neje, ugy számos résztvevő rokonaik neveben is szomorodott szivvel tudatják a felejthetlen jó nő, illetve anya, anyós nagyanya és rokon F i s c h i P á l n é s z ü l. D r u m m e r R o z á l i á n a k f. évi febr. hó 16-án, délelött 10 és fél órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után, élete 57-ik s boldog házassága 33-ik évében történt gyászos halálát. A megboldogultnak földi maradványai február hó 17-én, d. u. 4 órakor fognak Kossuth-utcza 4. számu házból a helybeli közsirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig február hó 18-án, d. e. 10 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutattatni. Arad, 1893, február 16. Nyugodjék csendesen !

Návay Imre, a Szegeden elhunyt köztisztelettben álló s Aradon is általán ismert férfiu holttestét fényes halotti pompával beszállitották a kórház halottas kamrájába, ahol S i n g e r Mátyás dr főorvos vezetése mellett felboncolták. Az orvosok konstatálták, hogy Návay Imrét s z i v s z é l h ü d é s szólitotta ki az élők sorából. S z i v é t a halottnak, amint kivánta, á t s z u r t á k. A szomoru aktus után a holttestet ismét, nagy pompával, visszaszállitották a Tisza-parti Abafy-féle házban elhelyezett ravatalra. Návay holttestét tegnap szállitották Földeákra, ahol a családi sirboltban helyezték örök nyugalomra. A végtisztességen Csanádmegye törvényhatósági bizottsága és jegyzői kara testületileg képviseltette magát.

Kinczig Ferencz uj-szent-annai iparos — irja levelezőnk — meghalt. Temetése általános részvét mellett ment végbe. A megboldogult évekkel ezelőtt igen jó módnak örvendett, de mint teljesen elszegényedett halt meg. Ugy beszélik, hogy a másokért való jótállás tette tönkre. Az utóbbi időben számos tagból álló családját fuvarozással tartotta fenn. 54 évet élt.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi „Philharmónia-egyesület"** f. hó 17. pénteken este 8 órakor zenepróbát tart, melyre a müködő tagokat ez uton hivja meg az elnökség. A próba a polgári fiuiskola disztermében tartatik meg.

Mulatságok.

Február 18. Az aradi tornaegylet bálja (Krispin-terem.)

Február 22. Az aradi pinczérek segélyző egyletének bálja (Nagy Lajos.)

Márczius 4. Az arad-csanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetének tánczmulatsága (Fehér Kereszt.)

— **Fényes jelmezestélyt** rendeztek — irja tudósitónk — Makón Carneval bucsuztatójára. Jelen volt csaknem az egész Csanádmegye intelligenciája, söt Aradról s a környékéről is többen. Izléses, csinos jelmezü hölgyek és urak töltötték meg a báltermet s mulattak reggelig a legjobb hangulatban. Kilencz órakor vonultak fel csoportosan a jelmezesek, amire kezdetét vette a táncz, nem ugyan csárdással, de azért elég hévvel és kitartással. A souper utáni időszakot a két óra hoszszáig tartó csárdás és nem igen rövidebb cotillion foglalta le, a melyet az élelmes rendezőség ügyes kézzel arangirozott. A fényes mulatságban a következő hölgyek vettek részt :

L e á n y o k : Abelesz Bella (villám), Bánffy Gizella, Bánffy Ilona, (würtenbergi pórleány), Balku Ilona (nyár), Batholomeidesz I. (spanyol czigány), Borotvás E. (tiroli leány), Fleischer Juliska (román leány), Hegedüs Ilona, Hegedüs Mariska, Kalenda Mariska (magyar leány), Kristóffy Aranka (tavasz), Kemény Bella (magyar leány), Kuthy Irén (magyar leány), Lonovics Valeria (czigány leány), Lonovics Ilona (pezsgös üveg), Móricz Etelka (sport), Ott Vujza (Margit), Oelhorn Mariska (Amor), Rónay Dóra, (alpesi pásztorleány), Rónay Erzsi (piros bóbitás), Riesz Adél (matróz), Reökk Sarolta, Szöllössi Ilona (Alom), Simay Ilona, Simay Gabriella, Tarnay Janka (tavasz), Tarnay Alicze (kertészleány), Urbanecz Marcsa (festőnő), Urbanecz Róza (Gretchen.)

A s s z o n y o k : özv. Barna Zsigmondné, Balku Gyuláné, Bartholomeidesz Jánosné, dr Borotvás D.-né, Boros Sámuelné, özv. dr Dózsa Arminné, P. Eckhardt Oszkárné (spanyol czigánynő), Fleischer Gusztávné, Földessy Jánosné, Galambos Ignáczné, Gellér Béláné (román nő), Hegedüs Sándorné, dr Hoffer Lipótné (bolgár nő), Hátfalvy Gyuláné (Pompadour marquisné), Jilly Károlyné, Kristóffy Józsefné, Kemény Mihályné, özv. Kuthy Arminné, Kalenda Arminné, Makay

Endréné, Móricz Gedeonné, özv. Oelhorn Lipótné Ott Károlyné, Poór Endréné, Pataky Albinné, (orosz nő), Rónay Aladárné (skót nő), Riesz Lázárné, La Roche Béláné, Simay Edéné, Szentes Vidorné, Székely Józsefné, Singer Jakabné, Szöllősi Antalné, Tarnay Antalné, Tóth Lajosné, özv. Urbanecz Imréné, Vecsey Gyuláné (spanyol táncosnő), Vakareszku Demeterné (román nő).

Szinház.

A szinház müsora:

Február 17. (Péntek) A szultán, operette.
Február 18. (Szombat) A pezsgő, Murai Károly uj vigjátéka (először.)
Február 19. (Vasárnap) Délután Czigánybáró, operette; este Kintornás család, népszinmü (Egry Kálmán felléptével.)
Február 20. (Hétfő) Ne hagyd magad Schlesinger, életkép (Czirok Róza jutalomjátéka.)
Február 21. (Kedd) Galambodi Sándor, népszinmü (Egry Kálmán felléptével, először.)

— **Az „Ember tragédiája" Aradon.** Somogyi Károly, a szegedi szinház ügybuzgó igazgatója — mint értesülünk — Madách remek müvével, mely a világszinpadokon is óriási hatással adatik, vidéki körutra óhajt menni, hogy azt a müigényeket kielégitő előadásban bemutassa. Ezen körutban első helyen Aradra fog jönni, hol a drámai költeményt hatesteegymásután hozza szinre. Tekintve azt, hogy Somogyinak megfelelő diszletei készen vannak, hogy társulata a darabot teljesen összetanulta, sikerrel adja napnap után Szegeden, továbbá azt, hogy az ember tragédiája Aradon sok esztendő óta nem kerülhetett szinre technikai akadályok miatt, igen lekötelezi ambiciózus cselekedetével az aradi szinházlátogató közönséget, melynek ezidén ugyis rövid szezonja van, miután a szokásos pótszezon — nem tudni miért — az uj direktor kivánalmaihoz képest elmarad.

— **A szultán.** Verő György operette-ujdonsága tegnap harmadszor került szinre e szezonban szép közönség előtt. A czimszerepet Margó Zelma végig nyikorogta. Hiába, nem neki való az, mert a szultán énekszámai sokkalta nagyobb énektudást követelnek, mint amennyivel ő rendelkezik. Játékáról nem is szólunk. A poetikus lelkületü, mondhatnánk, buskomor szultán komolyan viseli magát akkor, mikor szerelme tárgyának megnyerhetése felől tanácskozik basáival, s unalmas, csaknem sportszerüleg üzött nevetésével nem rontja el az összhatást. Somlóné (Roxelane) mint minden alkalommal, ugy most is felvillanyozta a házat, s gyönyörü énekszámaival, nemkülönben precziz játékával mindvégig lekötve tartotta a közönség figyelmét. Erdeket kölcsönzött az estnek az a körülmény, hogy a nem tudni mi okból sztrájkoló másodrangu segédmüvésznő, Kézdy Juliska szerepét, Déliát, Posfai Ella játszotta. Mindenekelőtt konstatálnunk kell azt, hogy a csere az előadásnak csakis előnyére vált. Helyesen cselekedett a rendezőség akkor, mikor énekes szerepben olyan tagot léptetett fel, ki nemcsak statisztának született, miként dicső elődje, de akinek hangja is van, melylyel bánni tud. Ez elvitathatlan igazságot hihetőleg maga Kézdy is belátta, s nem merészkedett a szerep nehézségeivel az első előadás alkalmával okozott botrány után megpróbálkozni. A többi szereplők szokott jók voltak.

— **Szinházi hirek.** A szultán, Verő György uj operettje iránt — mint az igazgatói iroda jelenti — oly nagy az érdeklődés, hogy a társulat — a közönség általános óhajának eleget teendő — ma pénteken megismételi e nagyhatásu operettet. Szombatom kerül bemutatóra Murai Károly „Pezsgő"-je, melyből a próbák szakadatlanul folynak. — Vasárnap Egri Kálmán, vidéki szinészet egyik jeles népszinmü énekesének vendégfellépésével, Parlagi Jancsi népszinmü kerül előadásra. Hétfőn Czirok Róza jutalmául Ne hagyd magad Schlésinger uj bohózat adatik, mely a fővárosi szinkörben 72 előadást ért meg.

— **Somlóné Debreczenben.** Egyik debreczeni lapban olvassuk: „Tudvalevő, hogy Somlóné Vadnai Vilma, miután férje a nemzeti szinházhoz szerződött el, Budapestre teszi át lakását s igy a jövő idény folyamán nem müködik a debreczeni szinháznál. Tiszai Dezső szinigazgató ennek következtében K. Kopácsy Juliska asszonyt, a budapesti népszinház kitünő müvésznőjét szerződteti Debreczenbe. E választásnak — miután reméljük, hogy e szerződtetés nem lesz oly természetü, mint Leszkay direktornak V. Margó Czéliával való inpraktikus szerződése — csak örvendeni tudunk."

Törvényszék.

— **Érdekes végtárgyalás.** Husz Mór kurticsi malomtulajdonos és földbirtokos, mint vádlott állt tegnap az aradi törvényszék előtt. Azon gyanu merült fel ellene, hogy szomszédja és konkurrense, Knepfmacher J. gőzmalmának felgyujtására Maris Juont és Muntyán Gyorgyét felbérelte volna. A vád azon alapon indult meg, hogy Knepfmacher ispánja, Kurtig István két év előtt a csendőrségnél husz forintot tett le, melyet neki Muntyán Gyorgye adott át, a melyet ez állitólag Maris Juontól kapott volna oly biztatással, hogy ha a gőzmalmot felpörköli, még 80 forintot kap Husz Mórtól. A 20 forintot a csendőrség átadta a vizsgálóbiróságnak, de a pénzért senki sem jelentkezett, senki sem magyarázta meg, hogy a pénz voltaképen honnan ered. Maris Juon a csendőrség előtt tett vallomását a végtárgyaláson ittasságával mentegetőzve visszavonta, de a csendőr is csak magyarul tud beszélni s nem értette meg tökéletesen a vallomást. A kihallgatott tanuk vallomása nem képezett elég indokot a marasztalásra s igy a btkv. 428. §-ára alapitott tüzvész előidézésére szövetkezés vádját a törvényszék elvetette s mindhárom vádlottat felmentette. A védelmet Avarffy Ferencz ügyvéd teljesitette. Az ügyész felebbezett.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 16. (Saját tudositónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósitónk a következőket sürgönyzi:

Ülés végén Szilágyi czáfolta ismételten a birák ügyében felhozott argumentumákat.

A ház a javaslatot nagy többséggel elfogadta, eltvetvén az összes beadott inditványokat.

Holnap kezdődik a részletes tárgyalás.

Középiskolai tanárok tanulmányuton.

Budapest, február 16. (Saját tud. táv.) Csáky miniszter a középiskolai tanárokat az idén Görögországba, jövőre pedig Rómába és Nápolyba küldi tanulmányutra.

Óriási fontosságu reform.

Budapest, február 16. (Saját tud. táv.) Bethlen miniszter óriási fontosságu reformot léptet életbe. Ugyanis az ország félmillió holdnyi szikes s most még terméktelen földjét akarja megtermékenyiteni olyan eljárással, mely Amerikában már fényes eredményt mutat fel. Tavaszszal a tanulmányi munkálatokat megkezdik.

A mezőrendőrségi törvényjavaslat tárgyalása.

Budapest, február 16. (Saj. tud. táv.) A földmivelési miniszteriumban ma kezdték tárgyalni a mezőrendőrségről szóló törvényjavaslatot Bethlen András miniszter elnöklete alatt.

Székely a Ludovika parancsnokánál.

Budapest, február 16. (Saját tud. táv.) Székely József főhadnagy, kit tegnap bocsátottak szabadon, ma jelentkezett Svestics tábornoknál, a Ludovika parancsnokánál, jelentvén a fogsagbóli kijöttét. Svestics lelkére igyekezett beszélni a főhadnagynak, de Székely kijelentette, hogy méltatlanságot lát irányában elkövetett eljárásában és minden lehetőt elkövetett, hogy elégtételt szerezzen magának.

A jég.

Budapest, február 16. (Saj. tud. táv.) A jég örvendetesen takarodik a Dunáról. A lánczhid fölött álló jég is megindult ma délután, azonban a Petőfi-téren ismét megállt. A Duna ma 7 czentimétert áradt.

Délmagyarországi gazdasági akadémia.

Temesvár, február 16. (Saját tud. táv.) Erős mozgalom indult meg délmagyarországi gazdasági akadémia létesitése végett.

A szegedi affér.

Szeged, február 16. (Saját tud. táv.) Polonyi Dezső és Seccadanari főhadnagy között ma volt meg a párbaj: Polonyi Dezső segédei Babó Emil képviselő és Pálffy Viktor városi tanácsos, Secadanari főhadnagy segédei pedig Baburos és Tormássy főhadnagyok. A föltételek sulyosak voltak. Rövid és heves tusa után Seccadanari kardja eltört s másik karddal tovább verekedett. Seccadanari megsebesült a nyakán sulyosan. Polonyi egyetlen laposat kapott.

Földrengés.

Triest, február 16. (Saját tud. távirat.) Samothrake szigetét a földrengés tönkretette. Castroban az összes házak megrongálódtak. Sokan életőket vesztették. 6000 ember a szabadban táboroz.

Egy interpelláczió következménye.

Páris, február 16. (Saját tud. táv.) A kormány-pártiak a mai interpelláczió alkalmából kiztosra veszik a kormány győzelmét, az ellenzékiek azonban ellenkezőt remélnek. A kormány elhatározta, hama megbuktatják, az uj kormányban egyetlen jelenlegi miniszter sem vesz részt.

A bolgár fejedelem eljegyzése.

Philippopel, február 16. (Saj. tud. táv.) A fejedelem eljegyzését országszerte nagy öröm fogadja. Mindenfelől hangzik. Üdv az első bolgár fejedelemnőnek.

Szélvész.

Newyork, február 16. (Saját tud. táv.) Iszonyu szélvész dühöngött a chinai tengeren. A japán flotta nagy részét elpusztitotta, 100 hajó elsülyedt, 500 halász vizbefult. Madagaszkárban tömérdek bárka és három nagy hajó elsülyedt.

Közgazdaság.

— **A Jósziv-sorsjegyek** 24-ik huzása tegnap délután volt a Jósziv-egyesület helyiségében. A főnyereményt 10,000 frttal az 5960. sor 77. szám nyerte; ezer-ezer forintot nyertek: sor 944. szám 58. és sor 3535. szám 4; ötszáz-ötszáz forintot nyertek: sor 4757. szám 74. és sor 3444. szám 52; száz-száz forintot nyertek: 2090—70, 306—42, 5584—44, 3745—74, 7490—99; egyenként huszonöt forintot nyertek: 708—80, 1654—8, 3102—85, 4448—44, 4819—61, 5153—45, 6207—62, 7463—11, 820—35, 1955—6, 5739—55, 5949—20, 3439—36, 1669—57, 330—83, 6295—43, 820—61, 6170—

66, 314—52, 248—60; tiz-tiz forinttal huzták ki: 2438—13, 1991—2, 4043—93, 6435—61, 7447—70, 4694—29, 1660—41, 3804—40, 2476—100, 1202—57. számu sorsjegyeket. Ezenkivül 600 darab sorsjegyet huztak 2—2 forintjával.

— **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása.** Szállittatott 1893. febr. 1-től 15-ig 12,608 személy, bevétel 1291 frt 35 kr. Szállittatott 1892. feb. 1-től 15-ig 12,847 személy, bevétel 1310 frt 35 kr. Szállittatott 1893. jan. 1-től febr. 15-ig 35,141 személy, bevétel 3703 frt 60 kr. Szállittatott 1892. jan. 1-től feb. 15-ig 38,836 személy, bevétel 3990 frt 10 kr. Szállittatott 1893. febr. 1-től 15-ig 2.586,560 kilogramm teher. bevétel 1158 frt 61 kr. Szállittatott 1892. feb. 1-től 15-ig 3.229,460 kilogramm teher, bevétel 1432 frt 91 kr. Szállittatott 1892. jan. 1-től feb. 15-ig 7.765,840 kilogramm teher, bevétel 3575 frt 31 kr. Szállittatott 1892. jan. 1-től feb. 15-ig 8.182,560 kilogramm teher, bevétel 3689 frt 16 kr.

— **Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1893. évi február hó 15. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendü: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 50—51 krig Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 50—51 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 53—54 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 53—54 krig. Fiatal könnyü (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 51—51 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 50—51 krig. Közép (pkint 220—280 klgr. sulyban 50—51 krig. — — Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 49—50 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogron felüli sulyban) 50—51 krig — Közép (pkint 220—260 kilogr. sulyban) 50—50.5 krig. — Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 49—50 krig. Sertéslétszám: 1893. február hó 13-án volt készlet 99,349 darab 1893. feb. 13-án felhajtatott: 431 darab. 1893. feb. 14-én elszállittatott 596 drb. 1893 feb. 13-én maradt készletben 99,184 drb. — A hizott-sertés üzlet-irányzata: szilárd.

Szeszüzlet.

— Február 16. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósitásai. —

Budapest, február 16. d. u. 5 óra.

	Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Készáru	Buza	bánsági	szilárd	7.30— 7.65
		tiszavidéki	„	7.45— 7.95
		pestvidéki	„	7.40— 7.90
		fehérmegyei	„	7.40— 7.90
		bácskai	„	7.45— 7.95
		észak-magyarországi	„	—.——.—
	Rozs	—	csend.	6.30— 6.45
	Árpa	takarmány	csend.	5.10— 5.40
		égetni való	„	5.50— 6.—
		sörfőzdei	„	6.20— 7.40
	Zab	—	szilárd	5.55— 5.85
	Tengeri	bánsági	szilárd	4.70— 4.75
		másnemü	„	4.65— 4.70
	Káposzta-repcze		szilárd	—.——.—
	Köles	—	lanyha	4.10— 4.35
Szokványgabona határidőre	Buza	tavaszra	csend.	7.55— 7.56
		junius 1894	„	7.44— 7.45
		őszre	„	—.——.—
	Tengeri	május-junius 1894	csend.	—.——.—
		szept-október 1893	„	4.74— 4.75
	Zab	Budapest sz. tavaszra	csend.	—.——.—
		Budapest sz. őszre	„	5.49— 5,50
	Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	csend.	11.60—11.65

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. február 16.

Magyar aranyjáradék 6%	—.—
Magyar aranyjáradék 4%	106.10
Magyar papirjáradék 5%	101.—
Magyar vasuti kölcsön	122.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsájtás	—.—
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsájtás	—.—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsájtás	120.50
Magyar földtehermentesitési kötvény	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvény záradékkal	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötv. záradékkal	—.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	—.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	—.—
Magyar szőllődézsmaváltsági kötvény	—.—
Magyar nyereménysorsjegy-kölcsön	151.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	145.—

REGÉNY-CSARNOK.

ZÁTONYOK.

Irta: Perfall Antal br.

— Az „Aradi Közlöny“ számára forditotta: —

[24] **Madzsar Gusztáv.**

Bernátnak a szivébe nyilallott, erre még nem is gondolt, Betty olyan egészséges és erős volt. Erőltetve nevetett és megfogta kezét.

— Kis bolond! ki beszél halálról, az én bátor Bettym?

De könyek jelentek meg szemeiben, valami borzasztó előérzet bántotta, nemcsak a felesége miatt való félelem volt.

— Istenem, ki tudja! — válaszolá Betty. — Mindenesetre életkérdés, a melylyel foglalkozni kell, mielőtt késő volna. Tudod mi nyugtalanit engem? Esztelen házassági szerződésünk. Te gyermekedtől fogsz függni, ha meghalok, az övé Crosby-Ranch. Nem kellett volna megengednem semmi áron. Istenem, ha az ember egészséges, nem gondol ilyesmire, de most! Ez képtelenség! badarság! Te, a kié minden volt s engem, mint Taylor szolgálóját vetté! el, vagyontalan vagy. De eltekintve ettől, ha megforditva volna is, akkor is esztelenség. Meg kell változtatnod, kérlek az én nyugalmamért, hallod?

Ismét előkuszott az az iszonyu hazugság, borzalmas kigyótestével, mely Bernát lelkét fojtogatta. Ennek nem szabad soha megtörténni; s ha csakugyan bekövetkeznék, akkor még ugy sem! Hogyan akarta megfosztani, a nélkül, hogy sejtette volna, legélesebb fegyverétől, melyet mindig kétségbe esetten emelt a szörnyre, mikor felé közeledett s mely elől el kellett bujnia!

— Nem akarom — mondá határozottan. Nem lehet-e nekem fontos okom, épen ebben az esetben, melyre gondolni is őrültség; tudod milyen voltam, mielőtt idejöttem volna? Vajjon nincsenek-e gyengéim, a melyek visszatértétől félek? Vajjon nem voltam-e pazarló, könnyelmü ember?

— Az sohasem voltál — válaszolá Betty határozottan. — Lehetetlen! Ugyan miféle okod van, engem ilyenekkel áltatni, magadat gyanusitani? Ha mint szegény ember, egyetlen fillér nélkül jöttél volna, az első pillanatban, mikor Villiamnál megláttalak, reád biztam volna Crosby-Ranchot, ha akkor az enyém lett volna s vele együtt magamat. Igen, csak csodálkozzál, te gonosz ember! Tulajdonképen nem kellene nektek ilyet elmondani, mert mindjárt nagyon is elbizzátok magatokat, de most megmondom, mert olyan rövidlátónak tartasz, az első pillanatra — igen, Bernát — az első pillanatra.

Bernátnak zugott a feje, heves fájdalmat érzett agyában, mellében, maga sem tudta hol. Már régen szerette volna ezt kitudni, csak avval nem volt tisztában, hol kezdje. Most Betty önként elmondta. Minden szava magán viselte a valóság bélyegét, kipirult arcza, fénylő, szeretetteljes tekintete megerősitettek mindent. Semmiért, gyávaságból lett hazuggá, gonosztevővé, igen, gonosztevővé! Soha sem érezte inkább, hogy az volt. Szabadon élvezhette volna most a boldogságot. Ó, Betty nem érezte, milyen borzasztóan boszszulta meg magát.

— Azt könnyü mondani — viszonzá Bernát, mialatt azon fáradozott, hogy megczáfolja azt, mi más körülmények közt elragadta volna. — Egyszerüen nem láttál volna többé a Villiamnál történtek után. A szegény ördög nem gondolhatott volna arra, hogy hozzád közeledjék, daczára a kedvező benyomásnak, melyet reád gyakorolt; én tovább megyek, te egy pár fillért csusztatsz a markomba, ha eszembe jutott volna Crosby-Ranchba bekopogtatni, talán utánam néztél volna: „kár ezért az emberért“ és evvel mindennek vége. Minden egyéb képzelődés, szóbeszéd, a mi könyvekben szépen elfér, de valóságban nem fordul elő.

Betty nevetett férje buzgalmán.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— **Ménesre.** Köszönjük. Kérjük ezentul is szives tudósitásait.

Figyelmes. (Arad). Mai lapunkban megtalálja a választ. Látogatását szivesen veszszük. Maga a czikk — sajnos — nem közölhető, a benne kifejtett álsspontnál fogva.

Lantot ragadtam. (Arad). Fiatal ember, nem szép öntől, hogy minden áron vissza akarja riasztani a tavaszt. Csak nem gondolja talán, hogy előbb megérkezzék az ilyenféle dorombolásra:

Lágymeleg szellő leng körül
Ennek a szivem ugy örül
Nap süt, zöld a fü s a fa
Szebb a tavasznál semmi, soha. . .

Kéziratot nem adunk vissza, sőt az önét azonnal megsemmisitettük, intő például a tavaszt zengő poetáknak.

Dóri (Arad). Előbb látnunk kell. Furcsa kivánat, hogy előre jelentsük ki, közöljük-e az ön elbeszélését, vagy nem. Ha jó, közöljük, ha rossz előleges tudakozódás nélkül is félre dobjuk, legyen róla meggyőződve.

Aradvárosi szinház.

Évadbérlet 136. szám. Havibérlet 14. szám.

Pénteken, 1893. évi február hó 17-én:

A szultán.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Verő György.

SZEMÉLYEK:

Szelim, szultán	Margó Z.
Bimbasi, basa	Sziklay.
Bülbül, basa	Sz. Németh.
Kaftán, basa	Szarvasy.
Ali, fő eunuch	Nyilasy.
De Forain Gaston, franczia követ	Gergely.
Roxelane, az unokahuga	Somlóné.
Délia, görög leány	Pósfay E.
Adelgunda, thuringiai leány	Czirok R.
Fatimne, rabnő	Márkus I.
Bomardina	Ajtainé.

Kezdete 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Február 16. —

Fehér Kereszt szálloda: Szilágyi Gyula birtokos, Kunágota. Jancs Sándor magánzó és neje, Lippa. Ács Istvánné magánzónő, K.-Ujszállás. Schvende F. magánzó, Temesvár. Szegedi Pál magánzó, Szentes. Franko A. kereskedő, Bécs.

Vass szálloda: Fischer Jakab kereskedő, Buttyin. Wauer Károly birtokos, Garahoncz.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Nyilttér.*

Fogorvosi jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemü közönségnek becses tudomására adni, hogy a helyben számos éven át fennálló jóhirü Morgenstern-féle fogászati müterembe, mint fogorvos léptem be.

Az intézetet a kor és tudomány legujabb vivmányai szerint alakitottuk át.

Iparkodni fogunk a nagyérdemü közönség eddigi bizalmát fokozott mértékben kiérdemelni. 58 12—15

Teljes tisztelettel:

Dr. Barta Dezső és Morgenstern Gyula

Lakás: Deák Ferencz-utcza 42. szám, a „Fehér Kereszt“ szállóval szemben.

Rendelés délelőtt 8—12 óráig.
Rendelés délután 2—6 óráig.

Szegényeknek naponta ingyen rendelés délután 1—2 óráig.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Zágrábott.

49 | 893. sz. 110 1—3

Pályázati hirdetmény.

C. Moravice állomáson létesitendő következő munkákra ugymint:

1. Egy emeletes altiszti lakóházra, és
2. Egy kőolaj pincze előállitására ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik.

Az ajánlatok f. évi február 26-ának déli 12 órájáig. »Ajánlat a c. moravicai állomáson létesitendő altiszti lakóház és kőolaj pinczére« czim alatt hivatkozással a jelen hirdetmény számára, a zágrábi üzletvezetőség I. osztályánál (Akademia tér br. Vranycani ház) nyujtandók be, s az ajánlatokhoz a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyüjtőpénztára által kiállitva egy 400 frt. készpénz, vagy óvadékképes értékpapirokban befizetett biztositékra szóló letétjegy csatolandó.

Az értékpapirok a névérték 90%-ával fognak számittatni s a készpénz befizetés után kamat nem jár.

A beérkezett ajánlatok f. é. februàr 27-én déli 12 órakor bizottságilag fognak felbontatni, és az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson.

Az ajánlathoz csatolt letétjegy a versenytárgyalás alkalmával jelenlevő pályázóknak irásbeli elismervény mellett kiadatik.

A pályázatra vonatkozó terveket és költségszámitási előméretet a pályázók f. é. február 10-től kezdve, rendes hivatalos órák tartama alatt az üzletvezetőség pályafentartási osztályánál (Zágráb Szt. Hieronimus egyleti épület II. emelet) tekinthetik meg, hol a szükséges nyomtatványok ivenkint 10 krnak lefizetése mellett meg is szerezhetők.

A tervek, amennyiben rendelkezésre fognak állani, bélyegformatonként 10 krért fognak a pályázóknak kiadatni.

A kitüzött határidő után beérkező vagy óvadék nélküli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zágráb, 1893. február 4.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.

1474. sz. 117 1—3

Pályázati hirdetmény

sósav, horganyhulladék és talpjelzőszegek szállitására.

A nagyváradi talpfatelitő telep részére 1893. évi Márczius hó 20-tól 1893. évi Szeptember hó végeig.

1930 g (100 kgm.) sósavra
194 ezer darab horgonyzott talpfajelzőszegre és
480 g (100 kgm.) horganyhuladékra

lévén szükség, ezen mennyiségek szállitásának biztositása czéljából ezennel nyilvános pályázat hirdettetik

Szállitó köteles ha kivántatik a neki átengedett mennyiség 25 százalékával többet is az ajánlati egység árral szállitani, mely kivánalomról azonban szállitó az üzletvezetőség által még Junius hó vége előtt fog értesittetni.

A szállitás a magyar kir. államvasutak részére érvényben levő 128381 | 91 sz. alatt kiadott általános anyag szállitási feltételek és a jelen kiirás alkalmával 1474. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközlendő.

A fentemlitett szállitási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzletvezetőségénél naponta megtekinhetők, vagy pósta utján a magyar kir. államvasutak budapesti nyomtatvány tártól 25 kr. vételár lefizetése mellett megszerezhetők.

Ajánlati minták és az 1474 | 93. számu pályázati feltételek a magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségnél dijmentesen kaphatók vagy onnan pósta utján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy a fennebb emlitett feltételeket ismeri, és azokat egész terjedelmében elfogadja. Az ajánlati mintán a szállitandó anyagok gyártási helye kitüntetendő. Az egészségi ár az ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön szamokkal és betükkel kiteendő. Az 50 krajczáros magyar bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok következő külczimmel:

„Magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Kolozsvártt.“

„Ajánlat talpfatelitő anyagok szállitására 1474 | 93 számhoz“.

1893 évi Márczius hó 15-én délelőtti 11 óráig a kolozsvári üzeltvezetőség anyag és leltár beszerzés osztáljához benyujtandók vagy pósta utján beküldendők. Bánatpén: gyanánt az ajánlott menyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. évi Márczius hó 14-dikén déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyüjtőpéntáránál leteendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kirott mennyiségére vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magyar kir. államvasutak részére határozottan fentartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az árra és feltételekre szabadon válaszhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállitását is átengedhesse az esetben, ha az ajánlat világosan nem az egész menynyiség szállitásának elnyerése s kikötése mellett tétetett és végre, hogy a czél elérésére bármily más irányu intézkedést is tehessen.

Egyidejüleg fenntartja magának az üzletvezetőség azon jogot is, hogy addig is mig az ajánlatok fölött döntőleg határozna, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehessnn.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesiteni köteleztetnek anékül, hogy ebből folyólag valamely szállitásnak végleges átengedését követelhetnék.

Kolozsvár, 1893 évi február hóban.

Az üzletvezetőség.

20024/93 sz. **M. kir. államvasutak.**

Hirdetmény.

Közhirré teszszük, hogy a folytonos hófuvások által előidézett és még folyton tartó szállitási nehézségek miatt, kereskedelemügyi m. kir. minister ur őnagyméltósága f. évi február hó 4-én kelt 8241. számu engedélyével, az üzletszabályzat 63. §. 3-ik kikezdés 2. pontja alapján, f. évi február hó 11-étől 28-ig bezárólag még a következő póthatáridők fognak alkalmaztatni u. m.:

1. Marchegg állomáson a szab. osztr.-magyar államvasutak és a ferdinánd császár északi vasut,
2. L/m. Bruck állomáson a szab. oszt.-magyar államvasut,
3. Zsolnán és Ruttkán a szab. kassa-oderbergi vasut és
4. Budapest-Kelenföldön a cs. kir. szab. délivasut vonalaira átmenő, valamint onnan átjövő, végre
5. Budapest nyugoti p. u., Budapest Lipótváros és Budapest dunaparti teherpályaudvar állomásainkon fel- és leadásra kerülő **mindennemü teherárukra nézve 48 óra.**

Az üzletszabályzat 63. §. 3. pontja 3., 4. és 5-ik altételei alapján már közzétett állandó póthatáridők ezen ujabbi póthatáridők által nem érintetnek.

Budapest, 1893. február hó 11.

Az igazgatóság.

---

106 | 893. gazd. sz. 3—3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szesz és égetett szeszes italoknak a birkás dülőbeli lövőtéren való kimérés jogának 1893. január 1-töl kezdve egy vagy több évre való bérbeadása iránt folyó évi február hó 20-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár 165 frtnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése elött nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi január hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,
aljegyző.

138—893. gazd. sz. 108 1—3

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező és a kis-körutnak a megyeház és tyuk-utcza közötti részén, illetőleg az iparosház és a Gyulai-féle telek között a keleti oldalon fekvő négy teleknek eladása iránt **folyó évi februar 20 án d. e. 10 órakor** árverést tart.

Ezen telkek között azon három teleknek nagysága, amely a Gyulai-féle telek mellé sorakozik, 267 □-öl, a sarok telek nagysága pedig 262 □-öl.

Kikiáltási ár az első sorban emlitett 3 telekre nézve □-ölenkint 12 frt, a sarok telekre nézve □-ölenkint 15 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi február hó 13-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső
aljegyző.

4254 | 893. sz. **M. kir. államvasutak.**

Hirdetmény.

Mult év deczember hó 31-én közölt azon intézkedést, mely szerint a budapesti összes pályaudvarok egymásközti forgalmában az áru felvétel beszüntettetett, f. hó 11-étől kezdődő hatállyal oda módesitjuk, hogy a helybeli pályaudvarok közt történő szállitásból további intézkedésig még csak a Budapest nyugoti pályaudvarra szóló feladás záratik ki; mig a többi helybeli forgalom korlátozás alá nem esik.

Budapest, 1893. január 10-én.

Az igazgatóság.

175660. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak és a kassa-oderbergi vasut állomásai között egyrészt és Brody átm., Podwoloczyska átm., Granicza átm., ill. Szczakova átm., osztrák-orosz határszéli állomások között másrészt 1892. évi szeptember hó 1-étől érvényes díjszabáshoz 1893. évi január hó 1-én az I. pótlék lépett hatályba, mely némely díjszabási és kezelési határozmányok módesitását és sajtóhiba helyesbitéseket tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. államvasutak díjszabási osztályában, valamint a többi részes pályánál példányonként 20 krért megszerezhető.

Budapest, 1893. január 7-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a többi részes pályák nevében is.

96—1893 gazd. sz. 3—3

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a partutczától a választó-utczáig terjedő védtöltésnek 1893. évi janur hó 1-jétől egy vagy több évre kaszálóul leendő bérbeadása iránt folyó évi márczius hó 13-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár évi 40 frtnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi január 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső,
aljegyző.

M. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége

1401 | 893. sz. 63 1—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szerencs állomásán, az 1893. évi julius hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számitott három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi julius hó 1-ső napjáig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szerencs állomásán lévő vendéglő üzletére 1401. számhoz" ellátott, boritékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta utján tértі vevény mellett — nyujtandók be. Bánatpénz fejében pedig 100 frt, azaz egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál Miskolczon az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

1716—1893. sz. 18. 2—2.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy a pécskai uradalomhoz tartozó **megyesi hetivásár helypénzszedési jogának** további hasznositása végett **az aradi m. kir. joszágigazgatóságnál folyó évi február hó 27-én délelőtt 10 órakor** felsőbb jóváhagyás fentartásával irásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérelni kivánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy azon 50 kros bélyeggel ellátott, lepecsételt és kellő feliratu irasbeli zárt ajánlatok és a kikiáltási összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéseig az árverés megtartásával megbizott hivatalhoz vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alólirt kir. államjószágigazgatósághoz adhatók be. Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros. bélyeg szabályszerüen átirandó a megajánlott év és holankénti esetleg évi haszonbér nem csak számokkal, hanem betüvel is kiirandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit — melyet aláirni köteles — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

A szó- és irásbeli ajánlattevőkt kivánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérlői képességüket.

Oly kincstári bérlők, kik haszonbéri hátralékban vannak, továbbá kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy a kik nyereségvágyból eredő büntettért elitéltettek, az árverésben részt nem vehetnek.

Elkésett, valamint utóajánlatok semmi szin alatt sem fognak figyelembe vétetni még az esetben sem, ha azok egy ujabbi árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A haszonbéri feltételek azon helyen, hol az árverés tartani fog, megtekinthetők.

Bértartam 1893. márczius 1-ötől 1895. deczember végeig $2^{10}/_{12}$ év.

Kikiáltási évi bérösszeg 1312 frt.

Aradon 1893. évi február hó 11-én.

M. kir. államjószágigazgatóság.

Hamisitások ellen minta és védjegy altal biztositva.

SCHAUMANN GYULA

Stockerauban,

(a vidéki gyógyszertár tulajdonosának)

Emésztési por.

Schaumann Gyula gyomorsója naponta uj kedvező erdeményt mutat fel, ugy, hogy az utána való kérdezösködés joggal naponta fokozódik. Fájdalom, hogy a szédelgés, mint mindenütt, ugy itt is, „Gyomorsó" czim alatt rossz készitményt hoz forgalomba, mely teljesen hatástalan és csak szerem sikerének és jó hirnevének rontására szolgál! Miért ezen lap tisztelt olvasóit van szerencsém figyelmeztetni, hogy a **Schaumann-féle gyomorsó**, mely minden gyomorbetegségben kitünő hatásu, valódi minőségben kapható a készitőnél, **mezőgazdasági gyógyszerész Stockerauban**, és Budapesten Török József gyógyszertárában, király utcza 12. szám. 2. 4—12

A t. cz. közönség kéretik, hogy csak a valódi Schaumann Gy. által előállitott gyomorsót kérje.

Egy doboz ára 75 kr.

Kapható:

RING LAJOS

„Angyalhoz" czimzett gyógyszertárában Aradon, Asztalos Sándor-utcza 1-ső szám.

Eladó

nagyobb mennyiségben özv. **Purgly Jánosné** tulajdonát képező magyarádi szöllőjének riparia nagy telepén termett és tökéletesen kifejlődött

Riparia Souwage

123 1—3 és

Portalis venyege,

közöttük fás ojtásra is alkalmas. — Értekezhetni a tulajdonosnéval **Arad, séta-tér** saját ház, vagy Konstantiny György urral, Arad, Kazinczy-utcza 2. szám, esetleg Agrison, saját szöllőjében.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

3317 | 893. 116 1—3

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tesszük, hogy Arad állomás árukiadási raktárában f. hó 20-án reggel 9 órakor a kézbesithetlen és felesleg tárgyak és az utasok által visszahagyott tárgyak árverés utján eladatni fagnak.

Ilyenek: füszer, pálinka, festék, esernyő, botok, ruha, öntött vasáruk és faáruk stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönséget tisztelettel meghivjuk.

Arad, 1893. február 12.

Az üzletvezetőség.

2446 | 893. sz. 121 1—3

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv-cz. 39. §-a értelmében a f. évi I. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi I. adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési dijjal együtt, nemkülönben netalán régibb ipartestületi dij, egyházi adó, illeték, vizszabályozási költség, hadmentességi-dij és út-adó tartozásaikat azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb dij- és adótartozásaik azonnal, a f. évi I. adórészlet pedig márczius hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján s a végrehajtási dijak felszámitása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a I. adórészletre nézve február hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek daczára az adó- és hadmentességi-dij hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatositásától számitandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1893 február hó 15.

A városi tanács.

2168 893. 122 1—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyministerium 7923 | 1893. sz. a. kelt körrendelete nyomán ezennel közhirré tétetik, hogy a cholera behurczolásának meggátlása czéljából a Bosznia Herczegovina északi határán életbe léptetett óvrendszabályok oda módosittattak, hogy ezentul Doberlin, Siekovác, B. Brád, B. Sonnok és Brckán, mint egyelőre még fentartott vizsgálati állomásokon és csak a következő áruczikkek fognak orvosi vizsgálatnak alávettetni.

1. Budapestről származó rongyok ócska ruha és használt fehérnemü.

2. Péterváradról, Eszékről, Orsováról és Husiatyuból (Gácsországban) származó oly áruk, melyek a ragály terjesztésére alkalmasak. Ilyenekül mindazon áruk tekintendők, melyeket a ragályfogó tárgyak kiviteli tilalmára vonatkozólag m. é. november hó 19-én 91024 sz. a. kelt kórrendelet A. és B. pontjaiban felsorolt.

Arad, 1893. február hó 11-én.

A városi tanács.

---

216 | 893. p. m. 72 1—3

Hirdetmény.

Azok akik az 1893 évt tenyésztésre selyempetét kivánnak felhivatnak hogy a polgármesteri hivatalnál a kivánt pete mennyitéget bejelentsék.

Arad 1893 január hó 26.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

171602. M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapesti északi főmühely telepén lévő munkásvendéglőnek és vendéglői lakásnak f. 1893. évi május hó 1-től számitandó három évre leendő bérbeadására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az emlitett mühelyi telepen körülbelül 1400 munkás dolgozik, és a vendéglő helyiségek a szükséges berendezési tárgyakkal a m. kir. államvasutak igazgatósága által vannak berendezve.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a vendéglő bérlője által az északi főmühely munkásainak, a kiszolgáltatott ételek és italok fejében az északi főmühelyfőnökség utalványozása alapján nyujtott hitelnek megfelelő összeget, — mely azonban munkásonként és félhavonként 5 frtnál nagyobb összegre nem rughat, — az érvényben levő szabályzatok szerint a munkások keresetéből a bérlő részére minden hó 1-én és 15-én hivatalból levonatja.

A feltételek, melyek mellett az emlitett helyiségek bérbe adatnak, a pályázati határidőig naponkint az igazgatóság mühelyi szakosztályában (Andrássy-út 75. sz. III. em. 8.) és a máv. budapesti északi főmühely főnökségénél (kőbányai út) ingyen átvehetők, vagy ugyanezen helyekről pósta utján is megszerezhetők.

Az ajánlatok lepecsételve és »Ajánlat a 171602|92 számhoz az északi főmühelyi vendéglő bérbevételére« 1893. évi márczius hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatóságának mühelyi szakosztályában átadandók, vagy oda posta utján megküldendők. Az ajánlatokhoz ajánlattevő a feltételek egy példányát kellően kitöltve tartozik csatolni. A csatolt feltételek ajánlattevő által két tanu előttemezése mellett irandók alá akként, hogy ajánlattevő aláirása előtt azt is kijelentse, miszerint a feltételeket mindenekben elfogadja.

Bánatpénzképen 500 frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1893. évi márczius hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő. Az ajánlatban ennek megtörténte megemlitendő, de a letéti jegy nem csatolandó.

Nem kellően kiállitott ajánlatok, vagy olyanok, melyek a kitüzött határidő lejárta után érkeznek, vagy végre azok, melyekre nézve a bánatpánz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával a pályázat eldöntéséig kötelezettségben marad; az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt minden megszoritás nélkül tetszése szerint szabadon választhasson, esetleg ujabbi ajánlati tárgyalást hirdethessen.

Budapest, 1893. február 3.

Az igazgatóság.

Nyomatja és kiadja az „Aradi nyomdatársaság" könyvnyomdája